

KRAJNJI KORISNIK U DIGITALNOM KOMUNIKACIJSKOM VREMENU

[TEKST: dr. sc. Darko Huljenić
FOTO: iz korporacijskog fundusa]

Mi kao proizvođači tehnologije i rješenja za informacijsko komunikacijske sustave znamo vrlo dobro što znači ukoliko nemamo zainteresirane kupce za našu tehnologiju. Isto tako vrlo dobro posredno razumijem operatora informacijsko komunikacijskog sustava što znači za njega ako nema krajnjih korisnika koji će upotrebom njegovog sustava ostvarivati usluge, a samim time kroz plaćanje usluge ostvarivati i povrat investicije za operatora sustava, a time i investicije za razvoj tehnologije.

MIJENJANJE PARADIGME

Nekoliko je činjenica koje mijenjaju današnju paradigmu komunikacije na daljinu. Prvo, i dalje je glasovna komunikacija ta koja dominira kao temeljna usluga. Druga je činjenica da se ljudi ponašaju kontekstno – znači, želim one informacije koje su mi potrebne u kontekstu okoline i trenutnog raspoloženja i posla koji obavljam ili želim obaviti. Sve to skupa ne želim iznimno puno platiti, možda želim i mogu dobiti besplatno. Zadnja činjenica o besplatnom korištenju sadržaja je vrlo interesantna pojava kod mlade generacije koja je svoje odrastanje ostvarila u eri Interneta i ne shvaća i ne želi shvatiti zašto bi nešto platila kada im je većina informacija besplatna, a to je generacija

koja sada radi najveći promet na mreži. Kada govorimo o informacijama važno je uočiti još jednu prisutnu pojavu, a to je kreiranje korisničkih informacija preko blogova i ostalih načina prenošenja vlastitog iskustva svima dostupnog istog trena po stvaranju iskustva, što nam osiguravaju socijalne mreže i slične usluge. Još jedna vrlo važna promjena je mogućnost stvaranja vlastitih aplikacija za vrlo uzak krug korisnika koje za njih imaju posebno značenje i vrijednost. Vrijeme stvaranja novog informacijskog prostora u kojem se ostvaruje komunikacija je izuzetno kratko i ono što korisnici traže od operatora je dovoljna količina propusnosti komunikacijskog kanala, kao i zaštita privatnosti i slobode korištenja digitalnog sadržaja bilo gdje i u bilo kojem trenutku.

POTREBA ZA NOVOM REGULATIVOM

Navedene činjenice unose dosta veliku količinu neriješenih kako pravnih tako i tehnoloških pitanja u strukturu razvoja mrežne infrastrukture i usluga za krajnje korisnike. Europa je postala svjesna činjenice da trenutačno nema jedinstveno tržište digitalnog sadržaja već 27 pojedinačnih tržišta i da aktualna pravna regulativa oko licenciranja, autorskih prava na sadržaj i korištenje sadržaja kao i prenosivost sadržaja čini ozbiljne prepreke u razvoju tržišta, a isto tako i u širem stvaranju sadržaja u organiziranom obliku. Naime, postoji čitav niz problema oko digitalizacije kulturne baštine i njenog korištenja i Europa se pita da li će tu bitku izgubiti ako američka kompanija Google ostvari svoj plan oko digitalizacije knjiga. Neke od tih stvari pokreću intenzivne diskusije i ubrzanje procesa omogućavanja stvaranja

digitalnog sadržaja. Temeljem njega bi se osiguralo kvalitetno održavanje potreba krajnjih korisnika za željenim sadržajem te osiguralo maksimalno uključivanje u sustav komunikacije na obogaćivanju sadržaja i korištenju raznih usluga. Preduvjeti za to su da se još više ubrza željeni cilj - osiguravanje širokopoasnog pristupa.

STANJE I PLANOVI

U današnjem trenutku više od 60% stanovnika EU ima dostup do Interneta, no isto je tako činjenica da penetracija mobilnih terminala iznosi preko 120% te je to i dodatni motiv za razvoj mobilnog širokopoasnog pristupa. Plan je da se 2020. godine osigura svim stanovnicima u EU minimalni širokopoasni pristup od 30 Mbit/s što ima dobar potencijal za veliku količinu aplikacija i usluga. Do 2013. godine planira se pokrivanje izoliranih područja do kojih se ionako neće graditi fiksna infrastruktura. Europa osigurava i odgovarajuće fondove i druge izvore financiranja s kojima će se moći podržati ovakvi razvojni projekti.

NAJPOGODNIJI PRISTUP

Osnovni element koji to treba podržati, uz tehnološku podlogu širokopoasnog pristupa, je regulativa koja će korisnicima osigurati da u svakom trenutku izaberu njima najpovoljniji način spajanja u informacijski prostor (jednostavan izbor pristupne tehnologije i odgovarajućeg operatora) uz transparentan pristup informacijama i korištenje usluga (npr. klasična govorna komunikacija ili VoIP, bez ikakvoga utjecaja operatora i njihovih ograničavanja), upotrebu i stvaranje digitalnog sadržaja na jednostavan i zakonski reguliran način, kao i zaštitu privatnosti i osobnosti. Digitalna era je tu, omogućimo svima da u njoj sudjeluju i ostvare korist.